

Lijf en Leden

Jaarprogramma Protestantse Gemeente Enkhuizen
Seizoen 2024-2025

*Gij zijt voorbijgegaan,
een vreemd bekend gezicht,
een stuk van ons bestaan,
een vriend, een spoor van licht.
Uw licht is in mijn bloed,
mijn lichaam is uw dag,
ik hoop U tegemoet
zolang ik leven mag.*

Huub Oosterhuis

Lijf en Leden

Lijf en leden is het jaarthema van de Protestantse Gemeente Enkhuizen voor het seizoen 2024-2025. Hoewel de kerk al in het begin van onze jaartelling afstand heeft genomen van een al te geestelijke opvatting van het christelijk geloof, hangt het lichaam er in de praktijk toch vaak een beetje bij. En dat terwijl lijf en leden in de Bijbel helemaal meedoen. Als instrument om doelen te bereiken én als uiterlijke gedaante van *wie we zijn*: Gaaf en gewond, beweeglijk en rustig, ziek en gezond, vrouw en man, gevend en ontvangend. Mens-zijn betekent een lichaam hebben, een lichaam zijn!

En God? Die heeft, zo vinden velen, geen lichaam. Toch is de Bijbelse boodschap genuanceerder. Want ook al is God niet menselijk, toch hoort en ziet hij. Zij blaast haar adem in onze neus, wandelt met Henoeh en vecht met Jacob. Belangrijker is dat God in Jezus een naam en een gezicht krijgt. Zonder Gods menswording (incarnatie) geen christendom. En dan Jezus' lichamelijke opstanding. Over de vraag hoe we dit moeten begrijpen, wordt verschillend gedacht. Maar duidelijk is dat voor God het lichaam ertoe doet. Het gaat onze Schepper niet alleen om onze onzichtbare geest of ziel. Lijf en leden doen helemaal mee.

Er is kortom genoeg om over te praten, om te ervaren, om te doen.

De commissie Vorming & Toerusting

Bijbelinstuif

De Bijbelinstuif is een serie avonden waarin we aan de hand van het thema 'Lijf en Leden' uit de Bijbel lezen en met elkaar in gesprek gaan. Elk thema komt twee keer aan bod. We lezen zo precies mogelijk en gaan vervolgens op een vrije manier met de tekst aan de slag. Je kunt je voor één, meer of alle thema's opgeven. Altijd op dinsdagen om 19.30 uur.

24 sept. en 1 okt.	Hiel	Genesis 3,15 en 25,26
22 en 29 oktober	Nieren	Psalm 9,10 en 139, 13-22
26 nov. en 3 dec.	Gezicht	Exodus 3, 1-6 en 34,29-35
7 en 14 januari	Baarmoeder van God	Exodus 34 ,6-7a
4 en 11 februari	Wonden van Jezus	Johannes 20, 24-29
4 en 11 maart	Doorn in Paulus' vlees	2 Korintiërs 12, 1-10

Gespreksleiding: Hetty Boersma. Opgave: hboersma@pgenhuizen.nl of (06) 27 51 23 41.

Leeskring: De Goddelijke Dans

Vroeger mocht je als gelovige christen niet dansen, hoor ik wel eens van ouderen. Toch is dans al vanaf de vroege kerk een manier om de goddelijke drie-eenheid uit te leggen. Maar God is in deze uitleg niet de danser, maar de dans zelf. De Amerikaanse franciscaan Richard Rohr heeft er een boek over geschreven. Het is een theologisch werk, maar niet al te ingewikkeld. En belangrijker: de inhoud nodigt uit tot bevrijd geloven. De eerste bijeenkomst is maandag 23 september, 19.30 uur. Gespreksleiding: Hetty Boersma. Opgave:

hboersma@pgenhuizen.nl of (06) 27 51 23 41. Graag het boek aanschaffen. Richard Rohr en Mike Morell, *De Goddelijke Dans*, Utrecht 2017.

Zin in Film

Zin in Film is de titel van de samenwerking van de Zuiderkerk en Cinema Enkhuizen. De samenwerking houdt in dat de films niet meer in de kerk worden vertoond, maar in de Drommedaris. Dat betekent beter geluid en beeld, comfortabele stoelen en een professioneel groot scherm. Er is een lift. *Zin in Film* is op de woensdagen 2 oktober, 6 november en 4 december om 14.00 uur.

2 oktober: *Encore* (2022)

De 26-jarige Elise verliest haar verkering en kan door een val haar carrière bij het nationale ballet wel vergeten. Ze gaat als kok werken voor een groep moderne dansers. Een film over vallen en opstaan.

6 november: *The Father* (2020)

In *The Father* volgen we de 80-jarige, demente Anthony (Anthony Hopkins) en zijn zorgzame dochter Anne (Olivia Colman). Anthony raakt door zijn ziekte langzaam gedesoriënteerd, terwijl hij wanhopig doet alsof alles in orde is.

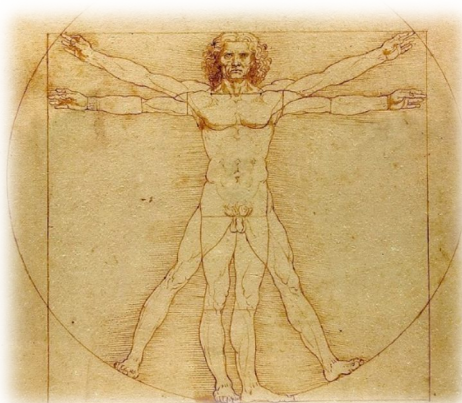
3 december: *Her* (2013)

Kan je een band ontwikkelen met een besturingssysteem? Kan je verliefd worden op een stem, zonder lichaam, zonder identiteit? Het lijkt uiterst onwaarschijnlijk. Toch ga je als kijker helemaal mee in de liefde die Theodore (Joaquin Phoenix) voelt voor zijn Samantha (met de stem van Scarlett Johansson). De film kreeg in 2013 een Oscar voor beste scenario.

Na elke voorstelling drinken we koffie/thee en bespreken we de film na. Gespreksleider Hetty Boersma focust in haar bijdrage op de levensbeschouwelijke, religieuze, ethische en/of spirituele laag in de film. De kaartjes à 16 euro zijn te koop via de website cinemaenhuizen.nl.

Het lichaam als vindplaats van spiritualiteit

Stel dat we ons lichaam niet zien als iets anders dan onze ziel, maar als *zichtbare vorm van onze ziel*? Stel dat ons lijf een plaats is waar we op een nieuwe manier met geloof bezig kunnen zijn, met dat wat groter is dan onszelf en toch dichterbij dan onze eigen ademhaling? Op donderdagavond 6 februari en 6 maart gaan we hier voorzichtig mee aan de slag. We lopen, zitten, maken eenvoudige bewegingen, zijn aandachtig, horen een woord en staan stil. Maximaal acht deelnemers. De groep wordt geleid door Hetty Boersma en Paul Hulsman. Opgave: hboersma@pgenhuizen.nl of (06) 27 51 23 41.

Lezing: Oude en wereldberoemde boeken

Jaap Hoekstra vertelt donderdag 7 november over lijf en leden in de zestiende en zeventiende eeuw. Dit doet hij aan de hand van een paar wereldberoemde boekwerken over het menselijk lichaam die in de Librije van de Westerkerk zijn te vinden. Het zijn werken van Andreas Vesalius (1543) en Adrianus van der Spiegel (1627). Zeer bijzonder is het deel 'De formatione feuto' waarin het lichaam van de vrouw tijdens de zwangerschap wordt beschreven. Van de veertien exemplaren die wereldwijd nog bestaan heeft onze Librije als enige in Nederland dit boekwerk in bezit. Aanvang 19.30 uur.

Doodgewoon erover praten

Praten over doodgaan is voor velen een moeilijk en soms ook een spannend onderwerp. Maar iedereen overlijdt, uiteindelijk. De bijeenkomsten 'Doodgewoon erover praten' zijn bedoeld voor hen die willen leren hoe zij anderen kunnen ondersteunen bij het verwoorden van vragen over dood en leven. Als

je bezoekwerk doet, kan dit aan de orde komen. Maar ook voor jezelf zijn het zaken die belangrijk zijn om eens bij stil te staan.

Ben je bang om dood te gaan of juist helemaal niet?

- Vind je het moeilijk of juist gemakkelijk om erover te spreken?
- Hoe ga je om met mensen die ziek zijn of rouwen?
- Hoe zou je afscheid er uit kunnen zien?
- Wat is het hiernamaals? Etc.
- In een aantal bijeenkomsten komen al deze gespreksthema's aan bod.

Je kunt je opgeven bij pastor Louise Kooiman (06) 23 71 13 93 of lijkooiman@gmail.com. De bijeenkomsten zijn in overleg.

Christelijke meditatie

Elke eerste woensdag van de maand van 19.00 tot uiterlijk 19.45 uur in de kerkruimte. Onderdelen: ontspannen, stil worden, geestelijke lezing of beeldmeditatie, uitwisseling. Leiding: ds. Hetty Boersma. Vrije deelname, opgave niet nodig.

Gesprekskring jongvolwassenen

Deze gesprekskring is bedoeld voor jongvolwassenen tot ongeveer 30 jaar. We praten eens in de veertien dagen over Bijbel en geloof en de verbinding met ons eigen leven. De eerste bijeenkomst is maandag 9 september om 19.30 uur. Opgave: hboersma@pgenhuizen.nl of (06) 27 51 23 41.

Kring rondom rouw

Vind je het lastig om verder te gaan na een ingrijpend verlies van een dierbare? Lijkt de tijd van het rouwen maar niet over te gaan en vinden anderen eigenlijk dat je weer verder moet? Heeft je verdriet veel invloed op de manier hoe je in het leven staat? Er kunnen zo veel vragen zijn. Het kan helpen om hierover te praten met mensen die hetzelfde hebben mee-

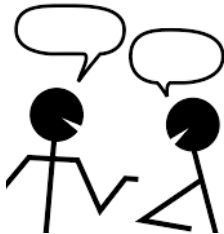
gemaakt. De gespreksgroep 'Rouw' biedt deze mogelijkheid. Tijdens de bijeenkomsten is er aandacht voor jouw verlieservaring (ook al is het langer geleden) en worden er handvatten gegeven hoe je hier mee om kunt gaan. Gesprek, steun en aandacht voor elkaar hebben een belangrijke plaats in de bijeenkomsten, die plaatsvinden in de Zuiderkerk en worden geleid door

pastor Louise Kooiman. De kring zal, bij voldoende deelname, ongeveer begin december van start gaan en bij voorkeur overdag. We willen om de twee weken zes tot acht keer bij elkaar komen. Voor vragen en opgave kan je bellen met pastor Louise Kooiman tel. (06) 23 71 13 93 of ljkkooiman@gmail.com.

Levensverhalengroep

Vind je het leuk om je levensverhaal met anderen te delen of op te schrijven? Jeugd, schoolperiode, geloofsontwikkeling, etc. – alles komt aan de orde in een aantal bijeenkomsten onder leiding van pastor Louise Kooiman. Opgave: (06) 23 71 13 93 of ljkkooiman@gmail.com. Waar en wanneer in overleg.

Gesprek van hart tot hart

Voor een gesprek van hart tot hart kan men contact opnemen met ds. Hetty Boersma of pastor Louise Kooiman. Ds. Boersma is het aanspreekpunt voor iedereen die woont in de Westerstraat en alles ten noorden daarvan binnen De Vesting, de straten in het oostelijke gedeelte van Enkhuizen buiten de vesting, Westerhof, St. Nicolaas en alle gemeenteleden jonger dan 45 jaar. Pastor Louise Kooiman is het

aanspreekpunt voor iedereen die woont ten zuiden van de Westerstraat en het westen van Plan Noord, Overvest en Herfstzon. Je kunt ook contact opnemen met een bezoekermedewerker.

Ds. Hetty Boersma: (06) 27 51 23 41 of hboersma@pgenkhuizen.nl.

Pastor Louise Kooiman: (06) 23 71 13 93 of ljkkooiman@gmail.com.

Dauwtrappen op Hemelvaartsdag

Ook dit jaar gaan we met Hemelvaartsdag dauwtrappen. Dat betekent dat we weer 's ochtend samen gaan wandelen en afsluiten met een broodmaaltijd in de kerk. Te zijner tijd volgt er meer opgave en kan men zich opgeven.

Zingen in de cantorij

De cantorij ondersteunt de gemeente tijdens het zingen van minder bekende liederen. In reguliere diensten maar ook tijdens vieringen op de gedenk- en hoogtijdagen. Er worden liederen gezongen uit het liedboek, maar ook speciaal voor koren geschreven arrangementen en complete oratoria. De

groep bestaat uit ongeveer dertig leden. Repetities: maandagavond van 19.45 tot 21.45 uur in de Zuiderkerk. Dirigent is Jerry Korsmit. Je kunt ook een aantal repetities proefdraaien.

Ochtendbijeenkomst in de kerk

De werkgroep Vorming & Toerusting organiseert net als vorig jaar ochtendbijeenkomsten in de Zuiderkerk. We beginnen met koffie gevolgd door een kort ochtendgebed. Daarna gaan we al dan niet wandelend in gesprek. Het thema sluit aan bij

ons jaarthema *Lijf en Leden*. We sluiten af met een gezamenlijke lunch. Een kleine bijdrage in de onkosten wordt op prijs gesteld. Bijeenkomsten (altijd op donderdag): 31 oktober 2024, 28 november 2024, 20 februari 2025, 27 maart 2025. U kunt zich te zijner tijd opgeven bij pastor Louise Kooiman: (06) 23 71 13 93 of ljkooiman@gmail.com. U kunt zich de zondag voor elke bijeenkomst ook aanmelden via het inschrijfformulier op de leesplank achter in de kerk.

U was het
die mijn nieren vormde,
die mij weefde
in de buik van mijn moeder.
Psalm 139, 13